På grundlag af disse præmisser,

kender

DOMSTOLEN

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt den af Hoge Raad i Nederlandene ved afgørelse af 7. maj 1976, for ret:

Konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, er til hinder for, at en part, der i en kontraherende medlemsstat har opnået en for ham gunstig retsafgørelse, som i henhold til konventionens artikel 31 kan forsynes med fuldbyrdelsespåtegning i en anden kontraherende stat, ved en ret i denne sidste stat nedlægger påstand om, at den anden part i sagen dømmes til noget, hvortil han allerede er dømt i den førstnævnte stat.

Kutscher Donner Pescatore

Mertens de Wilmars Sørensen Mackenzie Stuart O'Keeffe

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 30. november 1976.

A. Van Houtte
Justitssekretær

H. Kutscher
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT H. MAYRAS FREMSAT DEN 9. NOVEMBER 1976 [1]

Høje Ret.

Det er en yderst beskeden sag mellem hr. Jozef de Wolf, toldspeditør i Turnhout (Belgien), og selskabet Harry Cox, som ligger i Boxmeer (Nederlandene), eftersom den angår inddrivelse af en faktura på 8 gylden og 30 centimer, som speditøren har gjort gældende, at det nederlandske firma skyldte ham. Men dette har

1 – Oversat fra fransk.

ingen betydning. Denne sag af ringe værdi ligger til grund for en anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Hoge Raad der Nederlanden med henblik på en fortolkning af bestemmelserne i Bruxelles-konventionen af 27. september 1968 om anerkendelse og om fuldbyrdelse af retsafgørelser. Undersøgelsen af spørgsmålet medfører, at Domstolen vil afgøre et vigtigt fællesskabsretligt punkt.

De Wolf indledte sagen med at indstævne sin debitor for retten (Vredegerecht) i Eerste Kanton i Turnhout, hans eget hjemting. Retten, der anså sig for kompetent, dømte sagsøgte ved udeblivelsesdom til at betale denne faktura, til en skønsmæssig fastsat erstatning på 500 belgiske francs, fogedgebyr på 15 Fl. samt procesrenter og sagsomkostninger, i alt opgjort til 913 belgiske francs.

Man må formode, at dommen er blevet forkyndt for sagsøgte, som dog ikke har reageret. Ved at sammenholde datoerne for dommen, for dens forkyndelse og for ankefristen kan det antages, at den var blevet retskraftig og havde fået eksekutionskraft i Belgien.

Men et andet spørgsmål er, om den faktisk kunne fuldbyrdes i Belgien. Man skal vogte sig for at sammenblande en doms virkninger med de positive handlinger eller retsmidler, som må bringes i anvendelse, for at dens fuldbyrdelse også faktisk kan realiseres: Disse afhænger både for så vidt angår form og indhold af lovgivningen i det land, hvor fuldbyrdelsen skal ske, af det sted, hvor de goder er beliggende, som der skal gøres udlæg i, men først og fremmest af, om der findes goder, der kan gøres til genstand for udlæg. Det er sandsynligt, at fuldbyrdelsesskridt mod det nederlandske firma ikke var mulige i Belgien; dette er grunden til, at sagsøgeren har måttet henvende sig hos de nederlandske retter.

De Wolf har imidlertid, i stedet for at nøjes med at søge fuldbyrdelse af den nævnte dom i det nævnte land ifølge den i konventionens artikel 31 ff. fastsatte fremgangsmåde, foretrukket at begynde sagen forfra og indstævne modparten for Kantongerecht Boxmeer, Harry Cox' hjemting (konventionens artikel 2, stk. 1), hvor han samtidig med at påberåbe sig den belgiske dom afsagt til fordel for sig også begærede afgørelse vedrørende realiteten, dvs. han nedlagde på ny påstand om, at selskabet Harry Cox dømtes til at betale den skyldige hovedstol med renter. Han påberåbte sig i så henseende artikel 431 i den nederlandske lov om civil retspleje, som indeholder hjemmel for et sådant søgsmål, når fuldbyrdelse af den udenlandske retsafgørelse ikke er mulig.

Denne gang gav sagsøgte møde. Men Kantongerecht, der betvivlede sagsøgers interesse i at opnå en realitetsafgørelse fra den nederlandske ret, eftersom han — ifølge retten — kunne gå frem efter artiklerne 11 og 12 i den belgisk-nederlandske konvention om fuldbyrdelse af 28. marts 1925, som gør det muligt at opnå fuldbyrdelse i Nederlandene af retsafgørelser afsagt i Belgien, og den besluttede ved mellemafgørelse af 7. januar 1975 på ny at høre sagsøgerens grunde til ud over den belgiske rets afgørelse at opnå en nederlandsk — for ham udenlandsk — retsafgørelse.

Retten i Boxmeer indleder sin endelige dom af 8. juli 1975 med at berigtige en åbenbar fejl i afgørelsen af 7. januar: det var ikke den belgisk-nederlandske konvention, som sagsøgeren kunne påberåbe sig, men såvel fællesskabskonventionen af 27. september 1968, som ifølge artikel 55 erstatter den bilaterale konvention, som den nederlandske gennemførelseslov af 4. maj 1972, trådt i kraft den 1. februar 1973.

Dernæst anfører retten, at »det ses nemlig ikke, at denne dom ikke kan »*anerkendes*« *i Nederlandene* uden anvendelse af en særlig fremgangsmåde i den i artikel 26, stk. 1 i konventionen nævnte forstand«. Da imidlertid både konventionen og den nederlandske lov af 4. maj 1972 finder anvendelse, vil det efter sagsøgers

oplysninger koste mindst 340 gylden, som *sagsøgte* må afholde, såfremt han efter den i disse bestemmelser fastsatte fremgangsmåde begærede den belgiske retsafgørelse forsynet med fuldbyrdelsespåtegning og fuldbyrdet.

Dette er grunden til, fortsætter retten, at sagsøger har undladt at begære denne fuldbyrdelsespåtegning på den belgiske afgørelse, og han har med føje anmodet den nederlandske ret om en *ny afgørelse af realiteten* i henhold til artikel 431, stk. 2 i den nederlandske civile retsplejelov: det vil være billigere *for sagsøgte,* at sagsøger opnår tvangsfuldbyrdelse ad denne vej. *Begge parter* har således interesse i en afgørelse fra den nederlandske ret ud over afgørelsen fra den belgiske ret.

Herefter »anerkender« den nederlandske ret ikke desto mindre den belgiske retsafgørelse: da sagsøgte ikke har påstået, at denne afgørelses anerkendelse er i strid med grundlæggende nederlandske retsprincipper (konventionens artikel 27) — idet værnetingsbestemmelserne for den oprindelige stat ikke vedrører grundlæggende retsprincipper (artikel 28, sidste stykke) — og da sagsøgte ikke har godtgjort, at han gyldigt havde indfriet sin gæld, anfører retten, at sagsøger har en lovlig interesse i at få sit krav anerkendt og fastslår, at den belgiske afgørelse skal »anerkendes« og udleder heraf straks, at søgsmålet kan tages under realitetspåkendelse. Den dømmer sagsøgte til at betale sagsøgeren det af den belgiske ret fastsatte beløb. Men da sagsøgeren under sagen havde nedsat sit krav bestående af hovedstol og renter til 1 500 FB., begrænser den det på sagsøgte påhvilende beløb til samme, erklærer, at afgørelsen kun fuldbyrdes uanset anke og idømmer endelig sagsøgte sagsomkostningerne, hvorved de af sagsøger afholdte udgifter fastsættes til 105,30 Fl., heraf 30 Fl. som salær til hans procesbefuldmægtigede.

De Wolf havde tilsyneladende med støtte i en anden dom fra samme ret i Turnhout, afsagt samme dato den 28. maj 1974, allerede forsøgt at anvende samme fremgangsmåde ved Kantongerecht Tilburg for at inddrive en fordring af samme art mod et andet nederlandsk firma. Imidlertid havde denne ret statueret, at sagsøger under dække af anerkendelse af en afgørelse truffet i Belgien reelt søgte at fuldbyrde denne afgørelse i Nederlandene. Retten fandt, at sagsøgers *eneste* mulighed i så henseende var en begæring om fuldbyrdelse i henhold til konventionens afsnit III, og at bestemmelserne i artikel 431 stk. 2 i den nederlandske civile retsplejelov, som indeholder hjemmel for, at de nederlandske retter i borgerlige sager på ny kan tage stilling til realiteten i en sag, som allerede er afgjort af en udenlandsk ret, ikke kunne finde anvendelse, eftersom en nederlandsk ret i henhold til konventionen var kompetent til at gøre en dom afsagt af en ret i en kontraherende stat eksigibel. Følgelig afviste retten i Tilburg sagen.

Anklagemyndigheden ved Hoge Raad der Nederlanden, som var blevet opmærksom på sagen af en justitsembedsmand, som de Wolf havde henvendt sig til ved retten i Tilburg, ankede i lovens interesse afgørelsen — der ikke længere kunne omgøres — fra retten i Boxmeer, og som åbenlyst stred imod den af retten i Tilburg trufne afgørelse.

Dette er grunden til, at den nederlandske højesteret opfordrer Domstolen til at udtale sig vedrørende problemet, om artikel 31 i Bruxelles-konventionen — eventuelt sammen med andre af konventionens bestemmelser — er til hinder for, at en sagsøger, som i en kontraherende stat har opnået en for ham gunstig afgørelse, som i henhold til konventionens artikel 31 kan forsynes med fuldbyrdelsespåtegning i en anden kontraherende stat, i medfør af konventionens artikel 26 ved en ret i denne anden stat på ny nedlægger påstand om, at der på ny træffes afgørelse vedrørende realiteten, og at sagsøgte dømmes til noget, hvortil han allerede er dømt i den førstnævnte stat, når det i øvrigt forudsættes, at denne ret ifølge konventionen er kompetent vedrørende kravet.

Således formuleret forekomer spørgsmålet mig herefter langt nærmere at angå konventionens artikel 26 end dens artikel 31. Vi skal altså fortolke denne bestemmelse.

Konventionens såkaldte »andet led«, hvormed vi skal beskæftige os, vedrører fuldbyrdelsen af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager. Men, som Droz skriver, »konventionens bestemmelser om *anerkendelse* er de grundlæggende. Det er faktisk dem , som gør det muligt af virkeliggøre »dommes frie bevægelighed« inden for Fællesskabet, hvilket er et af konventionens hovedformål. De processuelle regler vedrørende fuldbyrdelsen er, selv om de tjener samme formål, helt undergivet de grundlæggende uden fuldbyrdelse, medens man aldrig nogen sinde vil kunne opnå fuldbyrdelse uden anerkendelse«. »For konventionen«, siger Droz videre, »ligger sondringen mellem anerkendelse og fuldbyrdelse til grund. Anerkendelsen giver den udenlandske retsafgørelse retskraft, fuldbyrdelsen består også at give den eksekutionskraft«. Det er de nødvendige veje og midler til at opnå anerkendelse, som konventionens forfattere først og fremmest har ønsket at forenkle, befordre og harmonisere. De har forsøgt at »afterritorialisere« betingelserne for anerkendelse af retsafgørelserne og at gøre den hertil knyttede anerkendelsesvirkning til et »fællesskabsanliggende« ved at fastsætte den dertil nødvendige fremgangsmåde.

Både ifølge Jenard-rapporten og de kommentatorer, som har haft adgang til de forberedende arbejder, skulle konventionens artikel 1 indtil umiddelbart før dens undertegning lyde således:

»Denne konvention finder i embeds medfør anvendelse på borgerlige sager, herunder handelssager, uanset domsmyndighedens art«.

Ordene »i embeds medfør« blev i sidste øjeblik udeladt på begæring fra den tyske delegation som følge af oversættelsesvanskeligheder. Men det forekommer mig, at problemet i nærværende sag snarere end konventionens anvendelse »i embeds medfør«, er, om artikel 26 er en eksklusiv bestemmelse.

Hvorom alting er, så forekommer konventionen mig at have indført følgende anerkendelsessystem:

I artikel 26, stk. 1 bestemmes, at retsafgørelser, der er truffet i en kontraherende stat, *skal* anerkendes i de øvrige kontraherende stater, »uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig fremgangsmåde«. Konventionens forfattere har således så formelt som muligt villet udtale, at retsafgørelser truffet i de seks stater automatisk har retskraft på hele Fællesskabets område fra den dag, hvor afgørelsen er truffet i oprindelsesstaten.

Dette princip om automatisk anerkendelse indskrænkes og reguleres imidlertid i resten af artikel 26. Faktisk har anerkendelsen alene fuldt ud retsvirkning, såfremt den ikke bestrides.

Resten af den nævnte bestemmelse omhandler således anerkendelsen af retsafgørelser, som anfægtes.

Jeg vil først og fremmest udskille det tilfælde, hvor anerkendelsen alene gøres gældende under en verserende sag ved en ret i en kontraherende stat, som en *biomstændighed,* eller, som det formuleres i den tyske tekst, når anerkendelsen *har betydning* (abhængt) for denne rets afgørelse: i så tilfælde bestemmes det udtrykkeligt i artikel 26, stk. 3, at denne ret *er kompetent* til at afgøre spørgsmålet.

Hvis der er tale om anerkendelse af en dom, hvis retskraft bestrides, og dette spørgsmål er sagens genstand, fremgår det af artikel 26, stk. 2, at den part, til hvis fordel dommen blev afsagt i den oprindelige stat, kan vælge: han *kan* enten begære *fuldbyrdelse* af afgørelsen i henhold til afdeling 2 og 3 i afsnit III eller få fastslået, at retsafgørelsen skal anerkendes, men stadig under overholdelse af fremgangsmåden i afdelingerne 2 og 3 i

afsnit III. Under alle omstændigheder er den udenlandske afgørelses retskraft til hinder for, at der anlægges en *ny* sag med *samme* genstand og med de *samme* parter for retterne i en anden kontraherende stat.

For at en part kan have interesse i at anlægge sag med henblik på anerkendelse som sådan, må det forudsættes, at der er tale om et krav, som ikke kan eksekveres i egentlig forstand, som er »uigennemførligt« på den kontraherende stats område, hvor den er afsagt. Dette forekommer mig at være tilfældet for den af den belgiske ret trufne afgørelses vedkommende.

Det er dette tilfælde, som omhandles i artikel 26, stk. 2. Konventionens forfattere ville ikke udelade dette tilfælde fra konventionen. Faktisk ville deres tavshed på dette punkt utvivlsomt have tvunget de seks medlemsstater eller deres nationale domstole til, som tidligere, enten at opretholde eller indføre nationale procedureregler, som nødvendigvis måtte være forskellige fra en stat til en anden.

Havde konventionen ikke reguleret dette tilfælde, og hvis der i en kontraherende stat ikke fandtes noget »anerkendelsessøgsmål« i den her forudsatte forstand, måtte denne stats dommere »udstrække« konventionens fuldbyrdelsesregler til en dom afsagt i en anden kontraherende stat, for at den kunne have retsvirkning i deres stat. Tilsyneladende kan der i visse stater anlægges et såkaldt »direkte søgsmål støttet på den udenlandske dom«: en dom afsagt i udlandet påberåbes til støtte for en påstand med samme genstand som den, som var blevet afgjort i udlandet; i stedet for at begære den udenlandske retsafgørelse fuldbyrdet eller anerkendt, foretrækker sagsøger at anlægge ny sag med støtte i den udenlandske dom.

Det er for at udelukke denne mulighed, at konventionens artikel 26, stk. 2 bestemmer, at en berettiget part, som det væsentligste påberåber sig anerkendelse, efter fremgangsmåden i afdeling 2 og 3 i afsnit III, *kan* få fastslået, at retsafgørelsen skal anerkendes, medmindre parten foretrækker at benytte sig af en begæring om fuldbyrdelse.

Udtrykket »kan« i artikel 26, stk. 2, bør ikke vildlede. Ganske vist står det enhver berettiget frit for at anvende denne fremgangsmåde. Men hvis parten ene og alene har i sinde at opnå anerkendelse af en udenlandsk retsafgørelse og ikke blot at påberåbe sig dens bevisvirkning, som kan tages i betragtning uden for enhver »anerkendelse«, og hvis denne retsafgørelse bestrides (»als solche« i den tyske udgave, og »à titre principal« i den franske udgave af artikel 26, stk. 2, *kan* den berettigede alene opnå anerkendelse ved at anvende den af konventionen indførte fremgangsmåde.

Set i denne sammenhæng giver anvendelsen af ordet »kan« herefter ikke mulighed for en tredje fremgangsmåde. Der kan heller ikke udledes noget af anvendelsen af dette ord (kunne) i den nederlandske udgave af artikel 31, når fuldbyrdelsen i de andre udgaver angives som et retsligt krav, selvfølgelig forudsat, at konventionens betingelser overholdes. På samme måde anvendes i den tyske udgave af artikel 26, stk. 3 ordet »kan«, således at en kontraherende stats ret, når anerkendelsen gøres gældende for den, er beføjet til at påkende dette punkt. I de andre udgaver er denne kompetence imidlertid angivet som ufravigelig. Ingen ville altså drømme om at påstå, at anvendelse af denne kompetence er overladt til den pågældende rets skøn.

De Wolf har begrundet denne sin fremgangsmåde med, at den var billigere end fremgangsmåden i henhold til afdelingerne 2 og 3 i afsnit III. Da denne begrundelse har været afgørende for retten i Boxmeer, og da den har sat Hoge Raad i tvivl, bør den undersøges nærmere.

Billigere for hvem, er det første spørgsmål.

Det skal bemærkes, at selv om retssagen for Kantongerecht har kostet sagsøgeren

105,30 Fl., blev dette beløb dog i sidste instans pålagt *sagsøgte.*

Og også selv om udgifterne ved at begære fuldbyrdelsespåtegning (eller ved at opnå anerkendelsesdom) efter fremgangsmåden i afdelingerne 2 og 3, afsnit III — og ved fuldbyrdelsen — beløber sig til mindst 340 Fl., var dette beløb i sidste instans blevet pålagt *sagsøgte.*

Det er interessant at se sagsøgeren gøre sig til forkæmper for sagsøgtes interesser, medmindre sagsøger mener, at han ved at holde sig til konventionens fremgangsmåde påfører sin modpart unødige og vilkårlige omkostninger, som han selv risikerer at blive dømt til at godtgøre. Hvis sagsøger i den grad bekymrede sig om at spare omkostninger for sin modpart, kunne han nemlig ganske enkelt have indstævnet ham på hans bopæl i Nederlandene. Dette kunne han gøre, selv om der havde været aftalt værneting ved den belgiske ret. For så vidt angår sagsøgte, havde han kunnet undgå unødige omkostninger ved ganske simpelt at betale sin regning senest efter den belgiske retsafgørelse.

Konventionens forfattere har for deres vedkommende gjort, hvad der var i deres magt, for at nedsætte omkostningerne i forbindelse med fuldbyrdelsessøgsmålet til et minimum i forhold til denne fremgangsmådes hurtighed, sikkerhed og effektivitet. I artikel III i den konventionen vedlagte protokol bestemmes: »Ingen form for skat, afgift eller gebyr, som beregnes i forhold til sagens værdi, må i forbindelse med behandlingen af en begæring om fuldbyrdelsespåtegning opkræves i den stat, som begæringen rettes til«.

I henhold til artikel 7, nr. 3 i den nederlandske lov om tvangsfuldbyrdelse finder artiklerne 56 til 58 i loven om civil retspleje imidlertid anvendelse på fremgangsmåden ved tvangsfuldbyrdelse inden for Fællesskabet. Disse bestemmelser omhandler generelt ordningen vedrørende omkostninger ved tvangsfuldbyrdelse af udenlandske domme.

Desuden er der advokattvang ved Arrondissementsrechtbank ifølge artikel 2 i loven om tvangsfuldbyrdelse. Da disse bestemmelser tilsyneladende bevirker, at eksekutionen bliver forholdsvis dyr, i hvert fald for så vidt angår inddrivelse af små fordringer, ville det være ønskeligt, om de blev ændret i fremtiden med henblik på at gøre denne fremgangsmåde lettere tilgængelig.

Det forekommer mig faktisk, at det er de kontraherende staters pligt at træffe enhver hensigtsmæssig foranstaltning til at fremme konventionens praktiske gennemførelse.

Men selv om det antoges, at den ved konventionen indførte *ad hoc*-procedure er dyrere *for sagsøgeren,* kan denne betragtning dog ikke være afgørende.

Afslutningen af konventionen mellem de kontraherende stater medfører nemlig *a priori,* dette må man i det mindste antage, en *bedre* ordning generelt set end de tidligere eksisterende tosidige eller mangesidige ordninger. Ganske vist indgår konventionen i de nationale retsplejeordninger, hvori den skal fungere. Og selv om konventionen generelt indfører en bedre ordning end efter nederlandsk privatret, er det ikke udelukket, hvilket jeg gerne indrømmer, at sidstnævnte på visse særlige punkter indeholdt mere liberale bestemmelser.

Men, som Kommissionen har bemærket, kan bestemmelserne i en konvention om fuldbyrdelse ikke betragtes uafhængig af hinanden. For at undgå, at anerkendelsen kommer til at stride mod opfattelser, som varierer efter den nationale lovgivnings tilstand, har konventionen indført en ordning med automatisk anerkendelse. Blot de i artikel 46 nævnte dokumenter skal fremlægges, hvilket vil sige en bekræftet genpart af afgørelsen og, hvor der er tale om en udeblivelsesdom, et dokument, hvoraf det fremgår, at det indledende processkrift i sagen er blevet forkyndt for den udeblevne part. At afgørelsen er egnet til tvangsfuldbyrdelse skal ikke en-

gang godtgøres. Modstykket til disse lempelige vilkår og til den åbenlyse fordel, som fremkommer ved det manglende krav om efterprøvelse (artikel 29), på enhver form for kontrol med bestemmelser om lovkonflikter og om kompetence (artikel 28) er imidlertid, at fremgangsmåden i afdelingerne 2 og 3 i afsnit III og dettes bindende karakter nøje overholdes og anerkendes.

Den ved konventionen gennemførte balance ville blive forskubbet, hvis en part efter eget forgodtbefindende både kunne benytte sig af konventionens ordning og af national lovgivning om tvangsfuldbyrdelse.

En anerkendelse af den af sagsøgeren benyttede form for »forenklet anerkendelse« efter nederlandsk international privatret medfører, at man også må anvende denne rets generelle regler, for så vidt angår grunde til at nægte anerkendelse, og ikke konventionens forenklede bestemmelser. Som det udtales hos Droz, »ser det ud til, at ønsket om god justitsforvaltning kræver, at man i mindst mulige omfang sammenblander den borgerlige ret med konventionen« ved at anvende denne »à la carte«. Herefter kan ingen påberåbe sig den borgerlige rets principper på området for at slippe uden om konventionens bestemmelser, som er bindende for alle de kontraherende stater. Konventionen kan ikke have forskellig retsvirkning i de forskellige medlemsstater, uden at effektiviteten og ensartetheden i dens anvendelse, som dog er væsentlig, ville trues alvorligt.

I en af de stater, som anerkender »direkte søgsmål støttet på den udenlandske dom«, har lovgiver udtrykkeligt udelukket muligheden af at anvende et sådant søgsmål i de gensidige forbindelser med de lande, til hvilke den nævnte stat er bundet af en fuldbyrdelseskonvention. Jeg taler her om Foreign judgments Act fra 1933, som stadig finder anvendelse på de retsforhold, der omfattes af den i 1967 mellem Det forenede Kongerige og Nederlandene indgåede fuldbyrdelseskonvention.

Det fremgår faktisk af den nævnte lovs artikel 6, at domme om krav på penge, som kan anerkendes, udelukkende kan erklæres eksigible i Det forenede Kongerige ved en sag om »registration«, som træder i stedet for fuldbyrdelsespåtegningen, og som i henhold til gældende ret i Det forenede Kongerige modsvarer den fællesskabsretlige fuldbyrdelsesprocedure.

Ved en egentlig omgåelse af procesregler har de Wolf således under dække af en begæring om ny realitetsafgørelse opnået en afgørelse, hvori anerkendelsen af den dom, som en belgisk ret havde afsagt til hans fordel, var det væsentlige.

Hvis nemlig retten i Boxmeer havde haft i sinde at betragte den forelagte sag som tilsigtende en ny domfældelse, skulle den være forblevet uden for konventionens anvendelsesområde og alene have anvendt den belgiske dom som et bevismiddel for sin egen afgørelse.

Men retten har faktisk udtrykkeligt anvendt artikel 26, først og fremmest ud fra den overvejelse, at det var anerkendelsen af denne udenlandske dom som det væsentlige, det drejede sig om. Ved således at anerkende afgørelsens retskraft har retten placeret sig inden for konventionens afsnit III. Herefter burde retten ene og alene have handlet i overensstemmelse med artikel 31 og — under forudsætning af, at den var beføjet hertil, hvilket ikke er tilfældet — forsyne dommen med fuldbyrdelsespåtegning.

Den belgiske dom, som ikke alene var af væsentlig, udslaggivende betydning for løsningen af tvisten, men som udgjorde sagsøgerens eneste anbringende, var blevet anvendt af retten, således som den forelå. Den har ganske vist ændret den udenlandske retsafgørelses konklusion ved at begrænse det tilkendte beløb og konvertere det til landets egen valuta, men der er her ikke tale om en egentlig ny afgørelse af en retssag, som med hensyn til faktum kan udskilles fra den første.

Men retten har *derhos* anvendt konventionen *delvis;* den har i overensstemmelse med konventionens artikel 27 undersøgt, om den begærede anerkendelse var i strid med nederlandske ufravigelige retsgrundsætninger. Den har anført, at sagsøgte ikke selv havde gjort en sådan uoverensstemmelse gældende og fastslog selv, at der ikke fandtes en sådan uforenelighed i den foreliggende sag. Men selv om den udenlandske retsafgørelse i intet tilfælde kan efterprøves med hensyn til sagens realitet (artikel 29), har den nederlandske dommer hørt sagsøgtes indlæg, hvilket er udelukket ved artikel 34, stk. 1. Selv om denne efterprøvelse i den foreliggende sag har ført til at opretholde den udenlandske retsafgørelse, kunne det dog tænkes, at denne nye vurdering af realiteten havde ført til et helt eller delvis modstridende resultat, selvfølgelig bortset fra en eventuel frigørende betaling i mellemtiden, altså en løsning, som var uforenelig med den første dom.

Selvfølgelig fremkommer jeg her kun med min personlige mening om den dom, som er indbragt til kassation, og det er Hoge Raad, som skal afgøre dette punkt.

Jeg foreslår, at Domstolen afsiger følgende dom:

bestrides et krav, og påberåbes anerkendelsen af en retsafgørelse som det væsentligste i den i artikel 26 i konventionen af 27. september 1968 angivne forstand, kan anerkendelsen kun ske ifølge den i den nævnte konventions afsnit III afdeling 2 og 3 fastsatte fremgangsmåde.